

VASA STADS INTERNATIONELLA PROGRAM

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

FÖRORD	3
1. INLEDNING	4
2. VASA STADS INTERNATIONELLA VERKSAMHET	5
3. MÅLSÄTTNINGAR OCH ÅTGÄRDSHELHETER	6
3.1 Stärkt tillväxt och konkurrenskraft	7
3.2 Ökad extern finansiering	8
3.3 Ökat internationellt kunnandet inom stadens organisation	9
3.4 Ökat välmående och internationella Vasabor	10
3.5 Stärkt image och attraktionskraft	11
4. INTERNATIONELLT ARBETE GLOBALT OCH LOKALT 2017	12
4.1 Världen - Agenda 2030 - 17 globala mål för hållbar utveckling	13
4.2 EU, EU 2020-strategin och EU-finansiering	14
4.3 Internationella nätverk	15
4.3.1 Covenant of Mayors – borgmästaravtalet	15
4.3.2 Andra samarbetsavtal och intentionsavtal	15
4.4 Norden	16
4.5 Nationell nivå	17
4.6 Österbotten	17
4.7 Vasa och Vasaregionen	18
5. REFERENSER	19
6. ÅTGÄRDSPROGRAM (2017) 2018–2021	20
7. STATISTIK OCH UPPFÖLJNING	27

FÖRORD

Världen är idag mer global än någonsin och det är viktigt att den lokala och globala utvecklingen sammanlänkas.

Internationell verksamhet fanns med redan då Vasa grundades, med en internationell hamn och handel och aktiva invånare. Idag är Vasas näringsliv mycket internationellt, många av stadens invånare har ett internationellt arbetsfält, studerande verkar i internationella miljöer och vi har många internationella besökare. Och barnen som växer upp idag stiger rakt in i den globala världen.

För Vasa är det internationella arbetet viktigt - det är viktigt att förstå omvärlden och samarbeta internationellt och vi behöver kunskap och impulser från andra länder. Men vi behöver också profilera oss och bevaka intressen internationellt, vi behöver nätverka och samverka och utbyta idéer med andra städer och länder för att fortsätta utvecklas.

Vasas internationella verksamhet ska vara en naturlig del i stadens verksamhet och främja att stadens strategiska mål nås. Samtidigt måste vi göra vissa val och prioriteringar. Internationella programmet, som är koncernövergripande, lyfter därför fram de övergripande målsättningarna och åtgärdshelheterna för den internationella verksamheten.

I det internationella arbetet är var och en viktig, så Let's work together!

Tomas Häyry
Stadsdirektör
Vasa stad

Maria Backman
Utvecklingschef
Vasa stad

1. INLEDNING

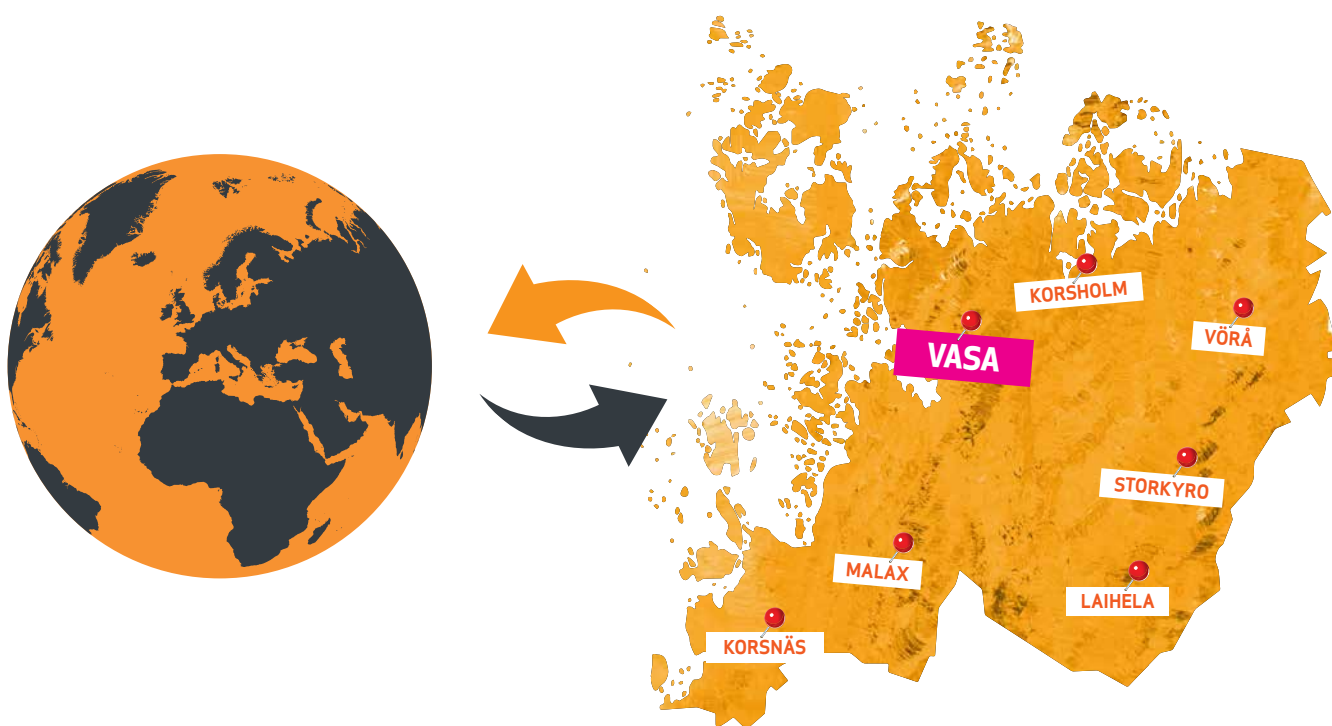
Vasa, med sina drygt 67 600 invånare, hör till landets mest livskraftiga och konkurrenskraftiga stadsregioner. Den viktigaste enskilda orsaken till framgången är regionens internationella energikluster, som omfattar 140 företag med ca 11 000 anställda och exportens andel uppgår till hela 80%. Vasaregionen är genuint internationell, eftersom här talas ca 100 olika språk och 120 nationaliteter finns representerade. I Vasa kan man studera på finska, svenska och engelska från förskolan till universitetsnivå. Globaliseringen är en megatrend, som leder till att den internationella handeln ökar, till större multinationella investeringar, krav på snabbare internationellt kunskapsutbyte och resande samt krav på fungerande effektiv logistik.

Vasa stads strategi definierar Vasa som en internationell stad, vilket stärker behovet av ett strategiskt dokument för den internationella verksamheten. Stadsstyrelsen fattade i maj 2016 beslut om att ett nytt internationellt program uppgörs. Det nya internationella programmet har utarbetats via förstudier, workshops, enkätundersökningar, diskussioner och individuellt arbete. I arbetet har deltagit stadens internationella grupp¹, stadens ledningsgrupp, stadsutvecklingen, sektorernas utvidgade ledningsgrupper, stadsstyrelsen, Vasa ungdomsfullmäktige och Vasaregionens internationella nätverk².

Staden har många program och planer integrerade i stadens verksamhet utgående från stadens strategi samt lagstiftning, vilka stöder och ska beaktas även i den internationella verksamheten. Internationella programmet stöder också Vasaregionens Livskraftsstrategi 2016-2020.

Beträffande internationella verksamheten har Vasa stad en viktig samlande, koordinerande och möjliggörande roll för hela regionen, organisationer, näringslivet och för stadens invånare, men staden har också rollen som arbetsgivare.

I detta program ingår såväl internationella åtgärder staden själv vidtar som åtgärder staden indirekt, via t.ex. ägande och medlemskap, är med och främjar.

2. VASA STADS INTERNATIONELLA VERKSAMHET

Följande allmänna principer och verksamhetssätt genomsyrar stadens internationella verksamhet.

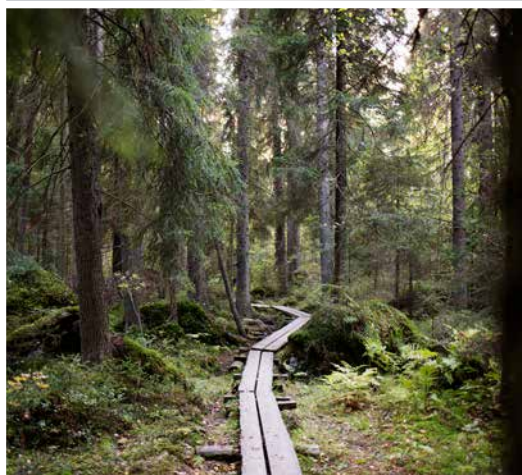
Stadens internationella verksamhet:

- utgår från **stadens strategi** och bidrar till att stadens konkurrenskraft och livskraft stärks,
- ska vara ett **verktyg för utveckling** och arbetet är fortgående, prioriteras och är väl integrerat i den normala verksamheten,
- är proaktiv och staden **tar initiativ till strategiskt viktiga internationella partnerskap**,
- skapar ett **mervärde** för staden, dess invånare och personal, skolor, högsolor och / eller näringsliv
- och detta program är övergripande, ligger som grund för stadens, samtliga nämnders och stadens koncernbolags internationella arbete.

Vasa är i hög grad beroende av omvärldens megatrender och utveckling, lagstiftning och förändringar. **Målmedveten omvärlds- och intressebevakning** på internationell nivå och speciellt gällande EU-relaterade frågor är en naturlig och viktig del av den internationella verksamheten. För Vasa speciellt viktiga intresseområden är energi- och logistikfrågor och andra frågor som rör näringslivet. Sektorerna bevakar ärenden som rör den egna sektorn. Vasa verkar aktivt i dialog med EU:s organ och med West Finland European Office i Bryssel.

Ett viktigt verktyg för framgångsrik internationell verksamhet är **nätverkande**. Detta innebär bl.a byggande av konsortier och nätverk, upprätthållande och val av nätverk och bilaterala parter, vilka bidrar till att strategiska målsättningar nås. Det kan även vara fråga om att på internationell nivå informera om den kunskap regionen besitter, för att bygga förtroende, för att kunna ingå i konsortier, för att sedan kunna söka projektfinansiering. Det kan också innebära delaktighet i sakkunnigas nätverk, som verktyg för kunskapsutbyte och kunskapshöjning.

I det internationella arbetet fokuserar Vasa stad främst på EU samt områden som besitter unik kunskap eller är intressanta för näringslivet och regionen. I dagsläget sätts speciellt fokus på Asien och Afrika. Norden, där speciellt Umeå och Kvarkenregionen, är sedan länge det viktigaste samarbetsområdet.

3. MÅLSÄTTNINGAR OCH ÅTGÄRDSHELHETER

Det internationella arbetet ska:

STÄRKA TILLVÄXTEN OCH KONKURRENSKRAFTEN

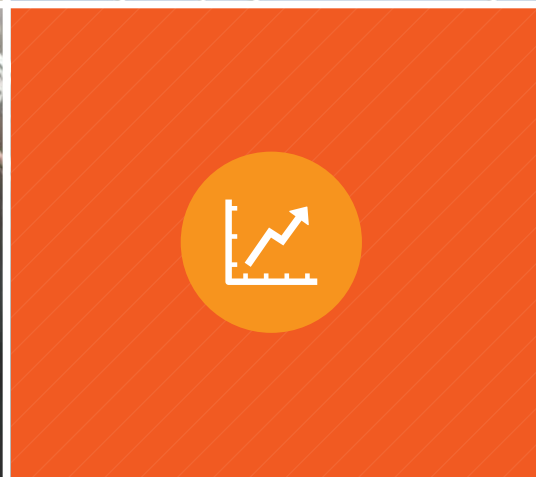
ÖKA DEN EXTERNA FINANSIERINGEN

ÖKA DET INTERNATIONELLA KUNNANDET INOM STADENS ORGANISATION

BIDRA TILL ATT VASA HAR VÄLMÅENDE OCH INTERNATIONELLA VASABOR

STÄRKA STADENS IMAGE OCH ATTRAKTIONSKRAFT INTERNATIONELLT

De enskilda målsättningarna består av åtgärdselheter som kort presenteras i punkt 3.1 – 3.5. Dessa åtgärdselheter konkretiseras ytterligare i ett mera detaljerat åtgärdsprogram (s. 20-26), som uppdateras av stadsutvecklingen, uppföljs av stadens ledningsgrupp och rapporteras till stadsstyrelsen/fullmäktige.

3.1 Stärkt tillväxt och konkurrenskraft

Målsättningen att stärka tillväxten och konkurrenskraften för Vasa och regionen är en av de viktiga tyngdpunkterna i stadens strategi och regionens livskraftsstrategi och således också en viktig tyngdpunkt i det internationella programmet. Vasaregionens högklassiga skolor och högskolor, har en central roll för konkurrenskraften. Tillströmningen av nya studerande, både nationella och internationella utgör en viktig källa till den framtida kompetens Vasas näringsliv och offentliga sektor behöver för att kunna utvecklas och växa. Satsningar på fungerande internationella logistiska förbindelser är en naturlig del av att utveckla näringslivets verksamhetsförutsättningar. Internationellt arbete innefattar i detta sammanhang såväl kontaktskapande och nätverkande, som kunskapsspridning och att skapa förutsättningar för tillväxt. Detta förutsätter ett fungerande samarbete regionalt, nationellt och internationellt. Vasa stad ska verka i nära samarbetet med utvecklingsbolag och företag i internationella ärenden samt fokusera på länder som är intressanta ur ett högskole- och näringslivsperspektiv.

Tyngdpunktsområden:

- att främja näringsverksamhet och export (såväl tjänster som produkter)
- att stärka energiklustret
- att främja Invest in verksamheten
- att främja forskning och utveckling och att stöda innovation och smart specialisering
- framgångsrik intressebevakning

3.2 Ökad extern finansiering

EU:s finansieringsinstrument ger möjlighet till projektfinansiering och således medel för utveckling och kompetenshöjning. Detta är en möjlighet Vasa aktivt vill ta till vara.

Tyngdpunktsområden:

- att aktivt söka extern finansiering utgående från tyngdpunktsområdena i stadens strategi
- att bedriva framgångsrik projektverksamhet
- att vara en eftertraktad projektpartner internationellt

3.3 Ökat internationellt kunnandet inom stadens organisation

Kunnande är av avgörande betydelse för regionens konkurrenskraft. För att Vasa skall kunna positionera sig och stärka sin konkurrenskraft internationellt och nationellt, är det viktigt att främja såväl förtroendevaldas som personalens kunnande ur ett globalt perspektiv. Som arbetsgivare skapar staden förutsättningar för stärkt kunnande och framgångsrikt internationellt arbete, genom att stöda personalens medverkan i internationella projekt eller nätverk, via benchmarking och tjänstemannautbyte och genom att stärka personalens språkkunskaper.

Tyngdpunktsområden:

- stärka utveckling och innovation genom ökat kunnande
- främja möjligheter till internationalisering
- stärka personalens internationella kunnande

3.4 Ökat välmående och internationella Vasabor

Enligt undersökningar är Vasaregionens invånare välmående. Inom ramen för Europa2020 strategin (se 4.2) och Vasa stads internationella program står även invånarnas välmående i fokus. Den nya läroplanen tar fasta på global fostran inom grundläggande utbildningen. För att skapa förutsättningar för en rättvis och hållbar utveckling i enlighet med FN:s mål för utveckling, uppmanas skolorna att i mån av möjlighet samarbeta med skolor och utbildningsutvecklare i andra länder. Vasa främjar tolerans och hållbar utveckling, tillgång till mångkulturella mötesplatser och internationell samverkan samt jämlika internationaliseringsmöjligheter för vasabor. Vasa erbjuder bl.a. internationaliseringsfostran, språkbad, engelskspråkiga utbildningsmöjligheter och studentutbyten samt ett brett kursutbud inom ramen för instituten samt handledning och rådgivning med låg tröskel för invandrare oberoende av invandringsorsak. Av vikt är också att främja en smidig integrering av tillfälliga eller stadigvarande nya vasabor. Vikten av goda logistikförbindelser är viktigt för såväl näringslivet som invånare. Staden fokuserar mycket resurser på att öka tillgängligheten t.ex. via satsningar på flyg- och färjetrafik. Inom det internationella arbetet lyfts global delaktighet fram (speciellt europeiskt och nordiskt samarbete) åt invånare.

Tyngdpunktsområden:

- främja möjligheter till internationalisering
- framgångsrik integrering
- fungerande kommunikationer och logistik

3.5 Stärkt image och attraktionskraft

En viktig målsättning är att stärka Vasas image och attraktionskraft. För Vasas positionering internationellt utgör Vasa-regionens energikunnande en viktig del. Vasa som en kunskaps- och studiestad och boningsort kan stärkas även internationellt. Inkvarterande internationella gästers andel har de senaste åren varit ca 20%, varav en stor del är businessrelaterad inkvartering. Speciellt tack vare Finlands enda naturarv, kan det internationella fritidsresandet ökas ytterligare. Internationella kongresser är en viktig del av internationell handel. Internationella kongresser är såväl ekonomiskt som imagemässigt viktigt för Vasa. Vasas position som kongresstad kan tack vare kommande satsningar stärkas ytterligare.

Tyngdpunktsområden:

- stärka positioneringen av Vasaregionens energikunnande
- stärka Vasas attraktionskraft som kunskap-, studie- och boningsstad
- öka antalet internationella kongresser och antalet kongressdeltagare
- öka andelen internationella fritidsresenärer

4. INTERNATIONELLT ARBETE GLOBALT OCH LOKALT 2017

Det internationella arbetet placerar Vasa i ett globalt sammanhang, och uppmärksammar att vi påverkar och påverkas av aktörer på global, EU, nationell, regional och lokal nivå. Arbetet styrs av demokratiska beslut från olika nivåer och Vasa synliggör dem i lokala beslutsprocesser.

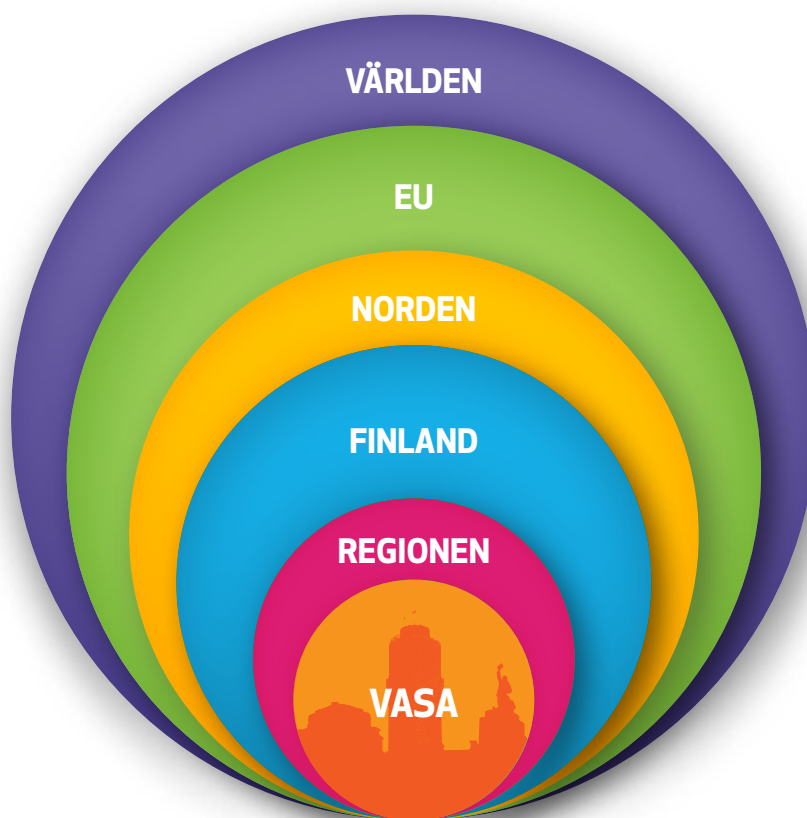

BILD 1: Vasa stad ur ett globalt perspektiv och sammanhang

Det finns många internationella överenskommelser, strategiska dokument och program där Finland ingår som en part. Här väljs att endast lyfta fram några centrala program och aktörer. Delvis är det nuläget som presenteras men med en tydlig betoning på riktning av det fortsatta arbetet.

4.1 Världen - Agenda 2030 - 17 globala mål för hållbar utveckling

Vid FN:s toppmöte den 25 september 2015 antog världens stats- och regeringschefer 17 globala mål. Världens länder har åtagit sig att från och med den 1 januari 2016 fram till år 2030 leda världen mot en hållbar och rättvis framtid.

4.2 EU, EU 2020-strategin och EU-finansiering

Finlands medlemskap i EU innebär att samarbete inom unionen och samarbete som finansieras av EU är av väsentlig betydelse. Europeiska unionens programperiod för åren 2014–2020 reviderade finansieringsprogrammen. EU:s specialprogram genomförs på många politiska områden. Projektfinansiering för dessa program söks i regel hos Europeiska kommissionen eller underställda ämbetsverk. EU:s struktur- och investeringsfonder i Finland är Europeiska regionala utvecklingsfonden (ERUF), Europeiska socialfonden (ESF) och Europeiska utvecklings- och garantifonden för jordbruket samt Europeiska havs- och fiskerifonden. Genom finansieringen stöds också programmen för europeiskt territoriellt samarbete. Kommunförbundet³ upprätthåller [www-sidor](#), med en översikt över finansieringsmöjligheter som finns att tillgå under EU:s nya programperiod i synnerhet ur kommunala aktörers synvinkel.

Europa 2020⁴ är EU:s tillväxt- och sysselsättningsstrategi. Den bygger på starkare samordning av den ekonomiska politiken. Målet är smart och hållbar tillväxt för alla. Europeiska rådet – EU:s toppmöte – antog Europa 2020-strategin i juni 2010. Europa 2020 strävar till att ge EU en tillväxt som är smart⁵, genom effektivare investeringar i utbildning, forskning och innovation, hållbar⁶, genom en övergång till en koldioxidsnål ekonomi och inkluderande⁷, genom tydliga satsningar på nya jobb och fattigdomsminskning. Strategin är inriktad på fem överordnade mål för sysselsättning, innovation, utbildning, fattigdomsminskning samt klimat och energi. Dessa försöker medlemsländerna uppnå senast 2020. Många EU-finansieringskanaler är således relaterade till dessa helheter.

4.3 Internationella nätverk

Vänortsverksamhet är den äldsta fortlöpande formen för internationellt samarbete mellan kommuner och dess invånare. Kommunförbundet upprätthåller information om kommunernas vänortssamarbete. EU stöder vänorter och medborgaraktioner genom vissa program. Vasa stads vänorter⁸ är Harstad (Norge), Helsingør (Danmark), Kiel och Schwerin (Tyskland), Umeå (Sverige), Pärnu (Estland), Sumperk (Tjeckien). Malmö är fadderort och Morogoro (Tanzania) är vänstad, därtill har inom ramen för Sister Cities⁹ funnits kontakter med Bellingham (USA). Ett samarbetsavtal finns med Aunus (Ryssland) gällande kultur och bildning. Tyngdpunkten i verksamheten har traditionellt legat på kultur-, idrotts-, ungdoms- och elevutbyte. Vänortssamarbetenas intensitet har dock varierat. Trenden är dock att städer fokuserar på expertutbyte och samarbete inom näringslivet även inom ramen för vänortssamarbete. Vänortssamarbetet ska främja att målsättningarna i detta internationella program nås.

Vasa stad är därtill medlem i några strategiskt valda internationella nätverk. Nätverken där Vasa stad är medlem i dag är **Kvarkenrådet**¹⁰, **Union of Baltic Cities**¹¹ (sedan 1996) och **Nordic City Network**¹² (sedan 2012) och **Smart Cities and Communities**¹³ (sedan 2014). Medlemskap i internationella nätverk evalueras regelbundet. Staden kan också tillgängliggöra sina nätverk för aktörer i Vasa. Även potentiella nya nätverk och konsortier ska regelbundet analyseras.

Vasa antogs, som enda stad från Finland, till partnerskapet **Energy Transition** inom ramen för **Urban Agenda for EU** sommaren 2017. EU:s urbana agenda (Urban Agenda for the EU) intensifierar samarbetet mellan medlemsländerna när det gäller stadsutveckling. Arbetet görs av tolv partnerskap med som alla har olika temaområden¹⁴.

4.3.1 Covenant of Mayors – borgmästaravtalet

Covenant of Mayors¹⁵ (borgmästaravtalet) lanserades av Europeiska kommissionen för att stöda de lokala myndigheternas insatser gällande implementeringen av en hållbar energipolitik. Borgmästaravtalet (Covenant of Mayors) och stadens medlemskap i Smart Cities and Communities godkändes i Vasa stadsstyrelse 12.5.2014. Avtalet undertecknades sedan av stadsdirektören den 1.12.2014. I avtalet förbinder staden sig till att öka både energieffektiviteten och användningen av förnybara energikällor inom stadens område. Målsättningen är att minska växthusgasutsläppen med 20% till år 2020 enligt uppgjord plan, Sustainable Energy Action Plan (SEAP). Covenant of Mayor office godkände 13.3.2017 Vasa stads Sustainable Energy Action Plan (SEAP).

4.3.2 Andra samarbetsavtal och intentionsavtal

Vasa stad kan ingå och har ingått samarbets- och/eller intentionsavtal med länder, områden och/eller städer med avsikten att stöda det internationella arbetet. Vasa stad ingick bl.a. ett intentionsavtal med kinesiska landskapet Rudong 24.11.2016 och Zhenjiang 2017. Intentionsavtalet strävar till att främja handelsförbindelser områdena emellan.

4.4 Norden

Vasa är av tradition porten till väst. Det nordiska samarbetet är ett av världens mest omfattande regionala samarbetsformer. Samarbetet omfattar Danmark, Finland, Island, Norge och Sverige samt Färöarna, Grönland och Åland. **Nordiska Ministerrådet**¹⁶ är de nordiska regeringarnas officiella samarbetsorgan. **Nordiska rådet**¹⁷ är det officiella nordiska samarbetets parlamentariska organ. Rådet är ett av de tre pelarna i det nordiska samarbetet. De andra två är det folkliga samarbetet och regeringssamarbetet. Nordiska rådet, Nordiska ministerrådet och ministerrådets underorganisationer erbjuder olika typer av stödordningar¹⁸ med fokus på nordiskt samarbete.

Mittnorden¹⁹ är en av tolv samarbetsområden som ingår i Nordiska Ministerrådets regionalpolitiska samarbete över riksgrensarna i Norden. Målsättningen med dessa är att främja gränsöverskridande samarbeten. Mittnordenkommittén samarbetar med avsikt att främja hållbar utveckling och tillväxt i Mittnorden baserad på gemensamma regionala utvecklingsintressen. Österbotten har fyra ledamöter i Mittnorden-kommittén.

Pohjola-Nordens²⁰ främsta uppgift är att främja nordiskt samarbete och göra Norden känt i Finland. Nordiskt samarbete inom skolverksamheten och utbytesprogrammen har länge varit en viktig del av Pohjola-Nordens verksamhet. Via Pohjola-Norden deltar varje år tusentals elever och lärare i nordiska utbytesprogram. Pohjola-Nordens distrikt i Österbottens uppdrag är bl.a. att informera om det nordiska samarbetet och dess olika uttrycksformer, t.ex. Nordjobb-programmet och de nordiska stödordningarna.

Botnia-Atlantica²¹ 2014-2020 är ett EU-program som är speciellt viktigt för Vasa, eftersom det finansierar samarbetsprojekt just i Vasaregionen mellan regioner i Sverige, Finland och Norge. Programmet är en del av europeiskt territoriellt samarbete, Interreg.

Kvarkenrådet²² är ett nordiskt gränsregionalt samarbetsforum för de tre österbottniska landskapen i Finland samt Västerbotten och Örnköldsvik i Sverige som bildar Kvarkenregionen. Kvarkenrådet är ett av Nordiska ministerrådets officiella gränsregionala samarbetsorgan. Kvarkenrådet redan bildades 1972. År 1979 blev Kvarkenrådet en del av det officiella Nordiska samarbetet och fungerar sedan dess som en nordisk gränskommitté med delfinansiering via Nordiska Ministerrådet. Från och med år 2008 administreras Kvarkenrådets verksamhet av en ideell förening, där Vasa stad är en aktiv medlem och innehar ordförandeposten (2017). Kvarkenrådet utgör ett viktigt verktyg för internationellt samarbete, synlighet i Norden, intressebevakning och främjande av projektverksamhet och ökat erhållande av extern finansiering till diverse utvecklingsprojekt i form av EU-medel.

För tillfället utreder Kvarkenrådet tillsammans med sina medlemmar möjligheten att inrätta ett EGTS (Europeisk gruppering för territoriellt samarbete) i Kvarkenregionen. Detta skulle ge större legitimitet på EU-arenan, öka det internationella kunnandet i regionen samt stärka bilden och attraktionskraften för det gränsregionala samarbetet i Kvarkenregionen. Detta skulle vara ett naturligt steg framåt i den fördjupade integrationen regionerna emellan.

Samarbetet med grannstaden och vänorten Umeå är betydelsefull och av unik karaktär. Städerna har långt gående samarbeten och har tillsammans bildat bl.a. det gemensamma rederiet NLC Ferry och det gemensamma hamnbolaget Kvarken Ports. Även fördjupade samarbeten inom näringslivsutveckling, trafikplanering, sjukvård, universitetsutbildning och turism är aktuella.

4.5 Nationell nivå

Kommunförbundet bevakar kommunernas och landskapens intressen inom den Europeiska unionen och det internationella samarbetet. Utgångspunkten för Kommunförbundets EU-intressebevakning är att trygga och förbättra verksamhetsförutsättningarna för kommunalförvaltningen i Finland genom att utöva inflytande på Europeiska unionens verksamhet och utnyttja de möjligheter till internationellt samarbete som EU-medlemskapet ger. Kommunförbundet har kontor i Bryssel. Kommunförbundet publicerade hösten 2016 sina målsättningar och spetsprojekt gällande EU-intressebevakning. Kommunförbundet ingår i internationella nätverk och upprätthåller i Finland ett nätverk bestående av kommunernas internationella ansvarspersoner.

Finpro²³ har tre olika funktioner: Export Finland, Invest in Finland och Visit Finland. De här funktionerna ska hjälpa finländska företag att internationaliseras, locka utländska direktinvesteringar i Finland och främja turism från utlandet till Finland. Finpros uppgift är att skapa tillväxt i Finland. Finpro är som public-private-aktör en del av arbets- och näringsministeriets koncern och verkar i intensivt samarbete med aktörer inom det finländska innovationsekosystemet, såsom med NTM-centralerna, Tekes och utrikesministeriet. **Team Finland**²⁴ -nätverket är ett verktyg, som arbetar för Finlands och de finländska företagens framgång ute i världen. Nätverket samlar, olika statsfinansierade organisationer och deras tjänster, som rör internationalisering, investeringar i Finland och Finlandsbilden. Landskapet Österbotten har en egen koordinator. Från och med 2018 sammanslås Innovationsfinansieringsverket Tekes och Finpro till en ny aktör som går under arbetsnamnet Business Finland. Business Finland samlar alla tjänster som hänför sig till innovationsfinansieringen, exporten, investeringarna och främjandet av turismen under ett tak.

4.6 Österbotten

Österbottens förbund²⁵ är en viktig intressebevakare och upprätthåller tillsammans med tre andra landskapsförbund ett EU-kontor i Bryssel, **West Finland European Office**²⁶, vilket utgör en viktig kanal för bevakningen av ärenden i riktning mot EU. Internationella kontakter och samverkan över riksgrensarna är viktig både inom intressebevakningen och i projektförvaltningen. Förbundet satsar särskilt på att upprätthålla samarbetsrelationer med Norden, Östersjöregionen och Europeiska unionens medlemsstater och organ. Österbottens förbund har satt stort fokus på Smart Specialisering som är ett av tyngdpunktsområdena i EU. Landskapsreformen pågår som bäst och de nya landskapen kommer att ha en viktig roll även gällande internationalisering och tillväxt²⁷.

Österbottens förbund är aktivt representerat i följande nordiska och europeiska intressebevaknings- och samarbetsorganisationer²⁸:

- Förbundet för europeiska gränsregioner (The Association of European Border Regions AEBR)
- Samarbetsorganet för Östersjöregionen (Baltic Sea States Sub-regional Co-operation BSSSC)
- Konferensen för perifera och maritima regioner i Europa (The Conference of Peripheral Maritime Regions of Europe CPMR)
- Mittnorden-kommittén
- Kvarkenrådet
- Nätverket för smart specialisering S3

Viexpo²⁹ är ett företag i andelslagsform, som erbjuder små och medelstora företag tjänster som främjar internationalisering. Viexpos huvuduppgift är att bistå företagen inom alla branscher i export- och internationaliseringsfrågor med hjälp av rådgivning och olika tjänster. Viexpo erbjuder också samexportprojekt. Vasa stad är andelsägare.

4.7 Vasa och Vasaregionen

Näringslivsfrämjande och Invest In åtgärder internationellt sköts i Vasaregionen främst av Merinova, Vasaregionens Utveckling Ab och Oy VaasaParks Ab. Vasa stad är delägare i alla.

Merinova³⁰ ägs av företag, kommuner och högskolor är en viktig och neutral bakgrundsaktör, vars mission är att göra energiklustret i Vasaregionen ännu mer framgångsrikt. Merinova är expert på att utveckla företagens verksamhet och deras verksamhetsförutsättningar och genomför olika projekt, program och tjänster både regionalt, nationellt och globalt.

Vasaregionens Utveckling Ab **VASEK**³¹ är ett regionalt utvecklingsbolag. VASEK har som uppgift att koordinera näringslivsrådgivning i regionen och producera branschvisa företagstjänster, att verkställa regionala utvecklingsprojekt i anslutning till företagande och näringsliv samt att marknadsföra regionen.

Oy Vaasa Parks Abs³² verksamhetsidé är att vara en nybyggare som löser utmaningar gällande företagslokaler och producerar företagslokal tjänster. Bolaget främjar också Invest In verksamhet.

För internationella turism- och kongressmarknadsföringen ansvarar **Vasaregionens Turism Ab**³³ (VisitVaasa), där Vasa stad är majoritetsägare.

Vasaregionen arbetade 2015 fram en modell för samfinansiering och samarbete kring allokering av EU-medel. Vasa stadsstyrelse fattade i juni 2015 beslut om att ingå i samarbetet kring en gemensam finansiering av en **EU-affairs manager** som ska jobba för ökad direktfinansiering till Vasaregionen. Personen har speciellt fokus på energirelaterade ansökningar och samordnar och deltar också i beredningen av de ansökningar, där man från regionen är partner.

Vasaregionens livskraftsstrategi 2016 - 2020³⁴, som godkändes 2016, är viktig för och beaktad i det internationella programmet. Ur livskraftsstrategin framgår trender som påverkar näringspolitiken och således även det internationella arbetet. Livskraftsstrategins vision är att "Energiska Vasaregionen är en betydande skapare av mervärde för Finland och internationellt". Livskraftsstrategin strategiska fokusområden är internationellt konkurrenskraftiga företag, globalt kunnande, livskraftig verksamhetsmiljö och fungerande attraktiv service.

Vasa är största studiestaden i Finland, i förhållande till folkmängd och de sex **högskolorna** och de två yrkesinstituten bedriver aktiv internationell verksamhet. Högskolorna och yrkesinstituten lockar betydande mängder internationella studeranden till Vasa och möjliggör att egna studeranden på motsvarande sätt kan åka utomlands. Alla högskolor strävar efter att befästa sin position internationellt genom olika ackrediteringssystem via bl.a. högklassiga forskningspublikationer. Därtill utgör högskolorna viktiga arrangörer av internationella kongresser.

Vasaregionens internationella nätverk inledde sin verksamhet under 2016 och består av representanter från regionala organisationer, utbildningsenheter och aktörer som aktivt verkar internationellt. Målsättningen är samordning och att stärka regionens internationella verksamhet.

Inom Vasa stads organisation finns några enheter som har strategier för internationalisering. Dessa strategier är i linje med stadens strategi och detta internationella program. **VAMIA** har en internationaliseringsstrategi 2016-2020 vars mål är att Vasaregionens tillväxtområde har en kunnig arbetskraft, som framgångsrikt klarar sig i internationell, mångkulturellt och mångspråkigt arbetsliv och samhälle. T.ex. Vaasan lyseon lukio är en Unesco och FN-skola och har en plan för internationalisering: "Matkalla mahdollisuuksien maailmaan – Vaasan lyseon lukion kansainvälisyyskasvatuksen suunnitelma.

5. REFERENSER

1. I stadens internationella grupp har ingått utvecklingsdirektör Susanna Slotte-Kock, utvecklingschefen, internationella ärenden Maria Backman, utvecklingschef Nina Hautio, kanslichef Anna-Maija Iitola.
2. I Vasaregionens internationella nätverk ingår represetanter från bl.a. Vasa stad, Österbottens Förbund, Österbottens handelskammare, Kvarkenrådet, Vasaregionens Utveckling Ab, Merinova, Viexpo, Visit Vaasa, VAMIA samt högskolorna i Vasa.
3. <https://www.kommunforbundet.fi/sakkunnigtjanster/eu-och-internationella-fragor/information-om-eu-finansiering-till-kommunerna>
4. http://vm.fi/eurooppa-2020-strategia?p_p_id=56_INSTANCE_SSKDNE5ODInk&p_p_lifecycle=0&p_p_state=normal&p_p_mode=view&p_p_col_id=column-2&p_p_col_count=2&_56_INSTANCE_SSKDNE5ODInk_languageId=sv_SE
5. http://ec.europa.eu/europe2020/europe-2020-in-a-nutshell/priorities/smart-growth/index_sv.htm
6. http://ec.europa.eu/europe2020/europe-2020-in-a-nutshell/priorities/sustainable-growth/index_sv.htm
7. http://ec.europa.eu/europe2020/europe-2020-in-a-nutshell/priorities/inclusive-growth/index_sv.htm
8. <https://www.vaasa.fi/sv/vasas-natverk-och-vanorter>
9. <http://sistercities.org/>
10. www.kvarken.org
11. www.ubc.net
12. www.nordiccitynetwork.com
13. http://ec.europa.eu/eip/smartcities/index_en.htm
14. <http://ec.europa.eu/futurium/en/urban-agenda>
15. http://www.covenantofmayors.eu/index_en.html
16. <http://www.norden.org/sv/nordiska-ministerraadet>
17. <http://www.norden.org/sv/nordiska-raadet>
18. <http://www.norden.org/sv/om-samarbejdet-1/bidrag-och-utlysningar>
19. <http://mittnorden.net/>
20. <http://www.pohjola-norden.fi/suomeksi/alkuun/>
21. <https://www.botnia-atlantica.eu/>
22. www.kvarken.org
23. <http://www.finpro.fi/>
24. <http://team.finland.fi/sv/team-finland-i-korthet/team-finland-organisationer>
25. <https://www.obotnia.fi/>
26. www.wfeo.fi
27. <http://tem.fi/maakuntaudistus>, <https://2020.osterbotten.fi/>
28. <http://www.obotnia.fi/intressebevakning-samarbete/internationella-natverk/>
29. www.viexpo.fi
30. www.merinova.fi
31. www.vasek.fi
32. www.vaasaparks.fi
33. www.visitvaasa.fi
34. <https://www.vaasa.fi/sv/vasaregionens-livskraftsstrategi-2016-2020>

6. ÅTGÄRDSPROGRAM (2017) 2018–2021

	PÅBÖRJATS / PÅGÅR, BÖR UTVECKLAS VIDARE
	FÖRBEREDS / BÖR PÅBÖRJAS

	MÖJLIGHET / FRAMTIDA ÅTGÄRD
	LÅNGSIKTIGT / PÅGÅENDE ÅTGÄRD

STÄRKT TILLVÄXT OCH KONKURRENSKRAFT

TYNGDPUNKTOMRÅDE	ÅTGÄRDER	ANSVAR	STATUS
Främja tillväxt och konkurrenskraft (allmänt)	Strategiska val av och aktivitet med partners. Kartläggning och initiativ till partnerskap- och vänortssamarbeten med Asien.	Vasa stad, Vasek, Österbottens Handelskammare	●
	Export av utbildning.	Vasa stad, Vasek, högskolor samt andra stadets utbildning	●
	Lyfta fram energikunskanternas internationella kommunikation, synlighet och medverka som experter vid internationella evenemang.	EnergyVaasa, Merinova, Vasa stad, högskolor	●
	Stöda EnergyWeek och andra energirelaterade projekt.	Vasa stad, EnergyVaasa, Vasek, Merinova, högskolor	●
	Stöda industrins behov t.ex. via intensions- och vänortssamarbeten och offentliga mottagningar.	Vasa stad	●

STÄRKT TILLVÄXT OCH KONKURRENSKRAFT			
TYNGDPUNKTOMRÅDE	ÅTGÄRDER	ANSVAR	STATUS
Främja export (tjänster och produkter)	Stöda företags exportnådd och -möjligheter • bl.a genom att stöda och verka aktivt med bl.a Viexpo, Vasek, Merinova och företagarföreningar • genom att främja exportkonsortiet	Viexpo, Vasek, Merinova, Vasa stad	●
	Främja goda logistiklösningar.	Vasa stad, Vasek, Kvarkenrådet	●
Främja Invest i verksamhet	Aktivt Invest i främjande verksamhet med Business Finland.	Vasek, Merinova	●
Främja forskning och utveckling, innovation och smart specialisering	Främja synligheten av innovationer genom t.ex "Innovation of the year".	Högskolor	●
	Utvecklande av innovationsplattformar.	Högskolor, Vasa stad, näringslivet	●
	Interaktion och positionering inom Smart Cities och Smart Specialization.	Vasa stad, Österbottens Förbund	●
Främjande intressebevakning	Aktiv nationell, nordisk och europeisk intressebevakning och närvaro.	Vasa stad, Kvarkenrådet, Österbottens förbund, Merinova, Vasek	●
	Regelbunden representation och lobbyning samt interaktion med aktörer i Bryssel.	Vasa stad, Kvarkenrådet, Merinova, Vasek	●
	Val av organ / nätverk där närvaro bör finnas.	Vasa stad, Vasek, Merinova	●

ÖKAD EXTERN FINANSIERING			
TYNGDPUNKTSOMRÅDE	ÅTGÄRDER	ANSVAR	STATUS
Aktivt söka extern finansiering utgående från tyngdpunktsområdena i stadens strategi	Ur stadens strategi tydliggöra vilka tyngdpunkter som främst ska prioriteras och intressanta utvecklingshelheter.	Sektordirektörer	●
	Sektorvisa målsättningar gällande projektverksamhet.		●
	Intern utveckling gällande kommunikation, samverkan och projektutveckling.	Stadsutvecklingen	●
	Effektiv bevakning av och information om EU-finansieringsinstrument.	Utvecklingschef, EU-affairs manager, projektnätverket, Kvarnenrådet	●
	Ökad samordning samt sektoröverskridande och regionala samarbeten.	Utvecklingschef, EU-affairs manager, projektnätverket	●
	Gemensam finansiering av EU-affairs manager eller motsvarande.	Nuvarande finansärer, regionen	●
	Utreda finansieringskällor och delta i utvecklingshjälp/-samarbete.	Vasa stad	●
	Internt arbete för att stärka och motivera beredskapen att delta i EU-projekt.	Utvecklingschef, sektordirektörer	●
	Målmedvetet nätverkande och sökande/val av samarbetspartners/konsortier.	Utvecklingschef, sakkunniga	●
	Stärka (regionala) samarbetet för att öka synergier, attraktionskraft och möjlighet till extern finansiering.	Vasa stad	●
	Stärka kompetensen internt i projektkunnande.		●
Bedriva frångångsrik projektverksamhet			
Utgöra en eftertraktad projektpartner			

ÖKAT INTERNATIONELLT KUNNANDE INOM STADENS ORGANISATION			
TYNGPUNKTOMRÅDE	ÅTGÄRDER	ANSVAR	STATUS
Stärka utveckling och innovation genom ökat kunnande	Främja utveckling och sakkunnigas kunnande internationellt genom interaktion och nätverkande (trender, verksamhetsformer, stöd av kollegor osv) • deltagande i och utnyttjande av internationella kunskapsnätverk • deltagande i internationella projekt • deltagande i internationella webinarar osv.	Vasa stad	●
Främja möjligheter till internationalisering	Främja internationellt tjänstemannautbyte / -jobshadow • söka om finansiering för tjänstemannautbyte och jobshadow.	Vasa stad / personalservicen	●
Stärka det internationella kunnandet	Främja kunskaper i språk, kommunikation, kultur	Vasa stad / förmännen / personalservicen	●
	Tydliggörande av i vilka tjänster / befattningar krävs goda kunskaper i engelska (eller annat språk) samt utarbetande av språktillägg för detta.		●
	Möjliggöra internationella möten, interaktion och deltagande.		●
	Främja utländska studerande på praktik- / studiebesök.		●

ÖKAT VÄLMÅENDE OCH INTERNATIONELLA VASABOR			
TYNGPUNKTSOMRÅDE	ÅTGÄRDER	ANSVAR	STATUS
Främja invånarnas internationaliserings-möjligheter	Främja internationella (engelska) skolstigen i Vasa.	Vasa stad, bildningsdirektör	●
	Främja internationalisering och global fostran.		●
	Främja elev- / studerande- / lärarutbyten samt skolsamarbeten.		●
	Mångsidigt utnyttjandet av internationell verksamhet i läroplansarbetet, undervisningen och lärande.		●
	Åt invånarna erbjuda mångsidiga språkkurser och mångkulturella plattformar.		●
	Erbjuda kunskap och information om EU och stadens internationella verksamhet på stadens hemsidor.		●
Fungerande kommunikationer och logistik	Tillgängliggöra stadens internationella nätverk och vänorter åt invånare.	Vasa stad, stadsutvecklingen	●
	Aktiv verksamhet för att öka tillgängligheten (flyg, tåg, båt).		●
Främja framgångsrik integrering	Främja tillgången på praktikplatser och mångsidiga interaktionsmöjligheter.	Vasa stad, Vasek, Kvarkenrådet	●
	Upprätthållandet och utvecklandet av Welcome office tjänster samt säkerställandet av tillgången på engelskspråkig information.	Vasa stad	●
			●

STÄRKT IMAGE OCH ATTRAKTIONSKRAFT			
TYNGDPUNKTOMRÅDE	ÅTGÄRDER	ANSVAR	STATUS
Stärka positioneringen av Vasaregionens energikunnande	Utveckla den engelskspråkiga kommunikationen (web, material, socialamedier) såväl för att stärka Vasa som energistad som för att betjäna invånare.	Vasa stad / kommunikationsservice, Vasek	●
	Ökad internationell kommunikation.	Vasa stad, EnergyVaasa, Vasek, Merinova, högskolor	●
	Stärka energihuvudstaden Vasa genom att lyfta fram/presentera Vasas och sakkunnigas kunnande internationellt.		●
	Aktivt målinriktat nätverkande.		●
	Stärka och koordinera upp regionala samarbetet i regionen.		●
Stärka Vasas attraktionskraft som kunskaps- studie- och bostadsstad	EnergyWeeks utveckling och marknadsföring.	EnergyVaasa	●
	Använda studerande / arbetstagare som ambassadörer för regionen.	Vasa stad, Vasek, högskolor	●
	Aktivt deltagande vid skolorna/högskolornas informations tillfällen åt internationella studeranden/personer på väg på internationella uppdrag.	Vasa stad	●
	Framtagande av presentationsmaterial för internationellt bruk.		●

STÄRKT IMAGE OCH ATTRAKTIONSKRAFT				
TYNGDPUNKTSOMRÅDE	ÅTGÄRDER	ANSVAR	STATUS	
Stärkt image och attraktionskraft	Bjuda in och samverka med ambassadör som kan främja regionens intressen.	Vasa stad		
	Arrangerandet av mottagningar vid internationella kongresser/gäster.			
	Internationell verksamhet mer synligt i Vasa.			
Öka andelen internationella fritidsresenärer	Utveckling av lämpliga världsarvs produkter och koncept för internationella målgrupper.	Visit Vaasa, Världsarvet i Kvarken rf		
	Framgångsrik marknadsföring och säljning av världsarvet.			
Ökat antal internationella kongresser samt ökat antal internationella mötesgäster	Fortsatt mötes- och kongressbearbetning / -försäljning.	Visit Vaasa		

7. STATISTIK OCH UPPFÖLJNING

Målsättningarna, åtgärdsdelheterna och de enskilda åtgärderna i åtgärdsprogrammet följs årligen upp. Nedan presenteras nuläget och några centrala mätare baserat på tillgänglig och tillförlitlig statistik (från 2016) gällande stadens internationella verksamhet:

STÄRKT TILLVÄXT OCH KONKURRENSKRAFT

Värdet på landskapet Österbottens export (Statistikcentralen 2014)	5,1 MRD €
--	-----------

ÖKAD EXTERN FINANSIERING

Antal pågående EU-projekt	11
Pågående EU-projekts totalbudget*	5 710 138 €
Vasa stads totala finansieringsandel i pågående EU-projekt	402 060 €
Andelen extern finansiering för utvecklandet av internationell verksamhet inom andra stadiet	ca 310 000 €

ÖKAT INTERNATIONELLT KUNNANDE INOM STADENS ORGANISATION

Antal personer som deltagit i tjänstemannautbyte / job shadow utomlands	> 50 personer
---	---------------

ÖKAT VÄLMÅENDE OCH INTERNATIONELLA VASABOR

Antal studeranden utomlands inom andra stadiet	282
Antal besök vid Welcome office	614

STÄRKT IMAGE OCH ATTRAKTIONSKRAFT

Antal mottagningar åt internationella kongresser / gäster, antal gäster	12 / 884
Antal internationella övernattande resenärer	58 059
Antal internationella kongresser	30
Antal internationella kongressgäster	3536
Antal passagerare vid Vasa flygfält (totalt)	288 520 (5:e plats)
Antal internationella resenärer vid Vasa flygfält	114 979 (4:e plats)
Antal charterflyg	95
Antal passagerare på Wasaline	184 144
Besökare på Energy Week	+ 4100

* Vasa stad deltar inte nödvändigtvis i alla delar av projekten

